

הרעיון היהודי

משיעורי הרב יהודה קרויזר שליט"א
בהוצאת ישיבת "הרעיון היהודי" רח' שמריה 11
ת.ד. 6918 ירושלים 02-5823540

לע"נ

שלמה ז"ל בן יהודה הי"ו
ישי ז"ל בן יהודה הי"ו
אחיה ז"ל בן שלום הי"ו
איתן יצחק ז"ל בן ברוך הי"ו
צופיה ז"ל בת מטילדה הי"ו

עזרת נשים

- א. עזרת נשים אורכה מאה שלושים וחמש אמה ורוחבה מאה שלושים וחמש אמה.^א
- ב. בכל אחת מארבע פינות עזרת נשים נמצאת לשכה.^ב
- ג. שטחה של כל לשכה ארבעים אמה על ארבעים אמה, ללשכות אין תיקרה.^ג
- ד. הלשכה בפניה הדרומית מזרחית היא לשכת נזירים. בלשכה זו הנזירים מבשלים את קורבן השלמים שלהם ומגלחים את שער ראשם. את השערות שורפים באש שתחת הסיר שבו מבשלים את קורבן השלמים.^ד
- ה. הלשכה בפניה המזרחית צפונית היא לשכת דיר העצים. בלשכה זו כוהנים בעלי מומים בודקים את העצים למערכה.
- ו. עצים לחים שיש בהם תולעים, פסולים למזבח. עצים יבשים שיש בהם תולעים, מסירים את המקום המתולע והעצים כשרים למזבח.^ה
- ז. הלשכה בפניה הצפונית מערבית היא לשכת מצורעים. בלשכה זו טובלים המצורעים ביום השמיני לטהרתם כדי שיוכלו להכניס את בהונותיהם לתוך עזרת ישראל למתן דם ושמן.^ו
- ח. הלשכה בפניה המערבית דרומית היא לשכת השמנים. בלשכה זו מאחסנים יין לנסכים ושמן למנורה ולמנחות.^ז
- ח. גוזזטה פנימית מקיפה את עזרת נשים, על גוזזטה זו עומדות הנשים בשמחת בית השואבה.^ח

המעלות

- א. מעזרת נשים עולים לעזרת ישראל בחמש עשרה מדרגות.^א
- ב. גובה כל מדרגה חצי אמה, ורוחבה חצי אמה.^ב
- ג. המדרגות בנויות בצורת חצי עיגול.^ג
- ד. בשמחת בית השואבה עומדים הלויים על חמש עשרה המדרגות כשהם שרים ומנגנים.^ד

^א מקור השם: בשמחת בית השואבה עמדו הנשים למעלה והגברים למטה, ועל שם כך נקראת העזרה עזרת נשים, ערוך השולחן סימן יא סעיף טז, מידות פ"ב מ"ה, רמב"ם בה"ב פ"ה ה"ז.
^ב מידות פ"ב מ"ה, רמב"ם בה"ב פ"ה ה"ז.
^ג מידות פ"ב מ"ה, רמב"ם בה"ב פ"ה ה"ז.
^ד מידות פ"ב מ"ה, רמב"ם בה"ב פ"ה ה"ח, נזירות פ"ח ה"ג.
^ה מידות פ"ב מ"ה, רמב"ם בה"ב פ"ה ה"ח, אסורי מזבח פ"ו ה"ב.
^ו מידות פ"ב מ"ה, רמב"ם בה"ב פ"ה ה"ח, מחוסרי כפרה פ"ד ה"א.
^ז מידות פ"ב מ"ה, רמב"ם בה"ב פ"ה ה"ח.
^ח מידות פ"ב מ"ה, רמב"ם בה"ב פ"ה ה"ט.
^א מידות פ"ב מ"ה, רמב"ם בה"ב פ"ו ה"ב.
^ב מידות פ"ב מ"ג, רמב"ם בה"ב פ"ו ה"ב.
^ג מידות פ"ב מ"ה.
^ד מידות פ"ב מ"ה, סוכה פ"ה מ"ד.

עזרת ישראל

- א. לעזרת ישראל נכנסים דרך שער ניקנור. גובהו של השער עשרים אמה ורוחבו עשר אמות.^א
- ב. אורכה של העזרה מאה שלושים וחמש אמה, ורוחבה אחת עשרה אמה.^ב
- ג. הכניסה לעזרת ישראל אסורה גם למחוסר כיפורים, טמא שנכנס לשם חייב כרת.^ג
- ד. שמונה לשכות בעזרת ישראל: שלוש בצפון העזרה, שלוש בדרום העזרה ושתיים במזרח.^ד
- ה. הלשכות שבדרום: לשכת המלח, לשכת הפרווה, לשכת המדיחין.^ה
  - ו. לשכת המלח – בלשכה זו מניחים את המלח לצורך הקורבנות. לשכת הפרווה – בלשכה זו מולחים את עורות הקודשים. על גגה של לשכה זו בית הטבילה של הכוהן הגדול ביום הכיפורים. לשכת המדיחין – בלשכה זו מדיחים את הכרס של הקורבנות. מלשכה זו עולים למקווה שעל גג לשכת הפרווה.^ו
  - ז. הלשכות שבצפון: לשכת הגזית, לשכת הגולה ולשכת העץ.^ז
  - ח. לשכת הגזית – בלשכה זו יושבים חברי הסנהדרין הגדולה. לשכה זו חציה בקודש וחציה בחול, חברי הסנהדרין יושבים בחצי הלשכה שבחול. לשכת הגולה – בלשכה זו יש בור מים שממנו מספקים מים לעזרה. לשכת העץ – זו לשכת הכוהן הגדול. לשכה זו נקראת גם לשכת פרהדרין, ללשכה זו מפרישים את הכוהן הגדול שבעה ימים לפני יום כיפור.^ח
  - ט. לשכת כוהן גדול נמצאת מאחורי לשכת הגזית ולשכת הגולה. גובה הלשכות שווה ולכן יש להם גג אחד.^ט
  - י. הלשכות שבמזרח: לשכת פנחס המלביש, מימין השער המזרחי. לשכת עושי חביתין, משמאל השער המזרחי.^י
  - יא. לשכת פנחס המלביש – בלשכה זו מכינים את בגדי הכהונה.^{יא}
  - יב. לשכת עושי חביתין – בלשכה זו עושים את מנחת החביתין של כוהן גדול, מנחה זו מקריב הכוהן הגדול בכל יום, מחציתה בבוקר ומחציתה בערב.^{יב}

^א מידות פ"א מ"ד, פ"ב מ"ג, יומא לח., רמב"ם בה"ב פ"ה ה"ה.

^ב מידות פ"ה מ"א, רמב"ם בה"ב פ"ה ה"ב-ג.

^ג כלים פ"א מ"ח, רמב"ם בה"ב פ"ז ה"יח.

^ד מידות פ"ה מ"ג, פ"א מ"ד, רמב"ם בה"ב פ"ה ה"יז.

^ה מידות פ"ה מ"ג, רמב"ם בה"ב פ"ה ה"יז.

^ו תוס' מנחות כא: ד"ה לשכה, מלשכת המלח לקחו מלח גם לצורך מליחת עורות הקודשים בלשכת הפרווה. מקור השם פרווה: יומא לה., פרש"י ד"ה פרווה: מכשף אחד בנאה ושמו פרווה. רמב"ם בפירוש המשניות מידות פ"ה מ"ג: פרווה, שם איש מכשף שחתר בקיר העזרה בלשכה זו כדי לראות את העבודה ונהרג, על כן נקראת הלשכה על שמו. לשכת המדיחין – בלשכה זו מדיחים את הכרס, את המעיים מדיחים על השולחנות שליד הנסכים, תמיד פ"ד מ"ב, רמב"ם בית הבחירה פ"ה ה"יד, הלכות מעשה הקורבנות פ"ו ה"ו.

^ז מידות פ"ה מ"ד, רמב"ם בה"ב פ"ה ה"יז.

^ח לשכת הגזית: יומא כה., לשכת הגולה: מקור השם: רע"ב מידות פ"ה מ"ד – על שם עולי הגולה שכרו את הבור. רמב"ם בה"ב פ"ה ה"יז: בור שממלאים ממנו בגולה, גולה = ספל, תויו"ט מידות פ"ה מ"ד. לשכת העץ: מקור השם: כסף משנה להלכות בה"ב פ"א ה"ט: א. הלשכה הייתה עשויה מעץ. ב. הלשכה הייתה בנויה מאבן ונקראת עץ מפני שבתקופה מסוימת הניחו שם עצים. תפארת ישראל מידות פ"ה מ"ד: כדי להזכיר לכה"ג ע"י שם לשכתו שכשיקלקל מעשיו תהיה לשכתו כעץ העשוי להרקב, ולא יהיה לו קיום זמן מרובה, וכשיתקן מעשיו כראוי, והיה כעץ עושה פרי לפרנס במעשיו את בני דורו, אז צדיק כתמר יפרח, ויאריך ימי כימי עץ ימי עמי, יומא ב. במשנה.

^ט מידות פ"ה מ"ד, רמב"ם בה"ב פ"ה ה"יז.

^י מידות פ"א מ"ד, רמב"ם בה"ב פ"ה ה"יז.

^{יא} שקלים פ"ה ה"ד, רמב"ם כלי המקדש פ"ח ה"כ.

^{יב} מנחות נ., רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ב ה"ד, פ"יג ה"ב.